

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15711/2023
06.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јелена Вуксановић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Гордана Жикић, адвокат из ..., ради измене одлуке о виђању малолетне деце, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 62/2023 од 28.02.2023. године, у седници одржаној 06.09.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 62/2023 од 28.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 524/21 од 01.11.2022. године измењена је пресуда Основног суда у Нишу П2 888/17 од 25.07.2019. године у делу одлуке о одржавању личних односа из става трећег изреке, тако што је одређено да ће се виђење између тужиоца као оца са малолетном децом ВВ, рођеним ...2015. године и ГГ, рођеним ...2017. године, одвијати сваког уторка и четвртка од 16,30 до 20,00 часова у недељи када тужилац не ради у другој смени (у зависности од сменског рада оца) и сваке прве и треће седмице у месецу од суботе од 10,30 часова до недеље до 20,00 часова. Док је у осталом делу остала непромењена одлука из става трећег изреке наведене пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 62/2023 од 28.02.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда тако што се мења пресуда Основног суда у Нишу П2 888/17 од 25.07.2019. године у ставу трећем изреке, у делу одлуке о одржавању личних односа тако што је одређено да ће се виђење тужиоца као оца са малолетном децом ВВ, рођеним ...2015. године и ГГ, рођеним ...2017. године одвијати сваког уторка и четвртка од 17,00 до 19,00 часова у недељи када тужилац не ради у другој смени и сваке прве и треће седмице у месецу од суботе од 11,00 часова до недеље до 18,00 часова, наизменично на државне и верске празнике у Републици Србији, на други дан рођендана малолетне деце, на дан крсне славе и рођендана оца, као и десет дана током зимског и десет дана током летњег распуста, а по претходној

најави и договору, с тим што ће се преузимање и враћање малолетне деце одвијати испред стана у коме живе са мајком. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану правноснажну пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), у вези са чланом 202. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/2005...6/2015) и нашао да је ревизија неоснована.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Нишу П2 888/17 од 25.07.2019. године разведен је брак парничних странака, малолетна деца су поверена мајци на самостално вршење родитељског права, уређен је начин одржавања личних односа малолетне деце са оцем као родитељем са којим не живе на начин да ће се виђање одвијати сваког уторка и четвртка од 10,30 до 14,00 часова, тј. од 17,30 до 21,00 час у зависности од сменског рада оца, сваке друге недеље у периоду од 11,00 до 20,00 часова, на дан крсне славе оца и очевог рођендана, другог дана дечијих рођендана, верске и државне празнике деца ће наизменично проводити код једног и код другог родитеља, дан крсне славе мајке и њеног рођендана малолетна деца ће проводити са мајком и са њом ће проводити по десет дана током зимског и током летњег распуста у континуитету. Истом пресудом одређен је допринос који ће отац плаћати на име издржавања малолетне деце. Центар за социјални рад „Свети Сава“ у Нишу дао је коначан предлог модела одржавања личних односа малолетне деце са оцем у складу са процењеним потребама деце, уважавајући њихов календарски узраст и специфичност сваког детета понаособ. Стручни тим је предложио да виђање малолетне деце са оцем буде сваке прве и треће седмице у месецу средом од 16,30 до 20,00 часова и од суботе у 10,30 часова до недеље у 20,00 часова; сваке друге и четврте седмице у месецу уторком и четвртком од 16,30 до 20,00 часова, наизменично на државне и верске празнике који се прослављају у Републици Србији, на дан крсне славе и рођендана оца, док ће дан крсне славе и рођендана мајке, као и десет дана током зимског и десет дана током летњег распуста малолетна деца проводити у континуитету са мајком, а по претходно благовременој најави уз преузимање и враћање деце испред стана у коме живе са мајком.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом чланова 6. став 1, 61. став 1. и 266. став 1. Породичног закона, а у вези Конвенције УН о правима детета, изменио претходну судску одлуку о одржавању личних односа тужиоца и малолетне деце у погледу термина виђања уторком и четвртком, као и викендом прве и треће седмице у месецу, док је у преосталом делу одлука остала неизмењена.

Другостепени суд је делимично прихватио разлоге којима се првостепени суд руководио при одређивању новог модела одржавања личних односа тужиоца са малолетном децом, али је руководећи се најбољим интересом деце као и њиховим узрастом и свакодневним обавезама, скратио време које ће тужилац проводити са децом (како уторком и четвртком у недељи када не ради поподне, тако и сваког првог и

трећег викенда у месецу). Своју одлуку је делимично засновао на моделу виђања који је предложио Центар за социјални рад.

Тужилац изјављеном ревизијом оспорава одлуку у погледу одређеног времена виђања са малолетном децу, сматрајући да скраћивање времена које ће деца проводити са њим (са три и по сата на два сата уторком и четвртком) није у интересу деце и да ће то реметити њихову досадашњу организацију у одржавању личних односа.

По оцени Врховног суда, побијана другостепена пресуда заснована је на правилној примени материјалног права.

Чланом 3. став 1. Конвенције о праву детета, прописано је да у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја су интереси детета, без обзира на то да ли их спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела. Ставом 2. истог члана, прописано је да се државе чланице обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законитих старатеља или других појединаца који су правно одговорни за дете и предузимају у том циљу све потребне законодавне и административне мере.

Ова обавеза преузета је и чланом 6. став 1. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/2005, 72/2011 и 6/2015), којим је прописано да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета. Према одредби члана 61. став 1. овог закона, дете има право да одржава личне односе са родитељем са којим не живи. У спору за заштиту права детета и у спору за вршење, односно лишење родитељског права, суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета према одредби члана 266. став 1. Породичног закона., док је према одредбама члана 270. истог закона суд дужан да, пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права, затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима.

По оцени Врховног суда, ревизијом се неосновано оспорава правилност примењеног материјалног права у тумачењу и примени правног стандарда најбољег интереса детета. Наиме, најбољи интерес детета којим је суд дужан да се руководи у спору за заштиту права детета је правни стандард који чини неколико елемената процене и то узраст и пол детета, његове жеље и осећања с обзиром на узраст и зрелост, те емотивне потребе. Наводе ревизије да је суд погрешно проценио најбољи интерес деце странака при одлучивању да скрати време њиховог виђања са оцем. Врховни суд не прихвата као основане, будући да је другостепени суд образлажући такву своју одлуку навео да се руководио првенствено узрастом деце (који су млађег школског и предшколског узраста), те њиховим дневним ритмом и обавезама. При томе је делимично прихваћен модел виђања предложен од стране надлежног центра за социјални рад, будући да њихов предлог и мишљење не обавезује суд, већ доприноси судској процени најбољег интереса деце.

У конкретном случају, Врховни суд налази да је донета правилна одлука у погледу временског периода који ће отац проводити са децом, која је у сваком случају подложна измени у случају да се промене околности којима се суд руководио приликом одлучивања.

Са изнетих разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић